

колективних сільськогосподарських підприємств, інших державних і громадських чи фермерських господарств».

Отже, у вітчизняних нормативно-правових актах використовується велика кількість русизмів. Кожен учений, що займається адміністративною лексикою, має націлювати свою діяльність на усунення недоліків у законодавстві задля процвітання та розвитку української мови. Важливо зберегти самобутність та неповторність української мови, а також уберегти її від засмічення русизмами, кальками та невинуватими уживаннями інтернаціоналізмів. Прослідковується необхідність культивування позитивного пуризму в українській мові.

Список використаних джерел

1. Яременко В. Новий словник української мови у трьох томах. 200000 слів 3-й т. – Київ : Аконіт, 2006. – 862 с.
2. Козоріз І. С. Освітлення проблеми пуризму на прикладі української та німецької мов // Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. – 2014. – Вип. 2. – С. 108–111.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Кодекс України, Закон за станом на 7 груд. 1984 р. № 8073-X // Відомості Верховної Ради УРСР від 18 груд. 1984 р. № 51.

Кость С. П., кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти факультету педагогічної освіти Львівського національного університету імені Івана Франка

ДИСКУРС У ЗАМІТКАХ НА ПРАВОВУ ТЕМАТИКУ: ЖАНРОВІ ОСОБЛИВОСТІ

Відомо, що журналістські матеріали поділяють на інформаційні, аналітичні, художньо-публіцистичні. Найчастіше правовий дискурс реалізується в інформаційних та аналітичних жанрах. Інформацію на правову тематику у газетах найчастіше подають у замітці – одному із найстаріших, найуніверсальніших, найпростіших і водночас найскладніших жанрів журналістики. В. Здоровега дає таке визначення замітки – це «найоперативніша і найпростіша усталена форма повідомлення у ЗМІ про об'єктивно

існуючі події, факти, явища реального життя з метою насамперед найелементарнішого пізнання навколишнього світу» [1, с. 166].

Замітка належить до інформаційних жанрів журналістики і «несе в собі новину: інформує, повідомляє читачів про суттєву, соціально значущу зміну в реальній дійсності, тобто задовольняє людську потребу – знати, що важливого і цікавого відбувається в світі, в Україні, у своїй області, місті чи районі» [2, с. 234]. Стержнем інформаційного газетного повідомлення на правову тему є новина, яка стосується правовідносин, і про яку повинна знати громадськість, щоб легше орієнтуватися у питаннях права, розуміти процеси правотворення. Проте, як зауважує В. Лизанчук, «комерціалізація ЗМІ веде до спрощення подачі новин, а також – різних уявлень, домислів і навіть вимислів. Насильство, секс, злочини, нещасні випадки, скандали заповнили інформаційні повідомлення» [2, с. 235]. Правові тексти із наведеними вище ознаками мають характер девіантності.

До найхарактерніших жанрових особливостей замітки належать: оперативність (журналістові потрібно оперативно повідомляти, що відбулося, відбувається чи відбудеться у правовій сфері району, області, держави), подієвість (предметом висвітлення є правовий факт або правова подія навколишньої дійсності), актуальність (правова новина має бути наповнена корисною для читачів інформацією, яку вони зможуть використати за потреби у своєму житті), достовірність і конкретність (правова подія, описана у замітці, повинна відповідати істині і базуватися на точних, перевірених фактах, що визначають сутність, актуальність і значення правової події).

Замітки на теми права, у яких містяться конкретні імена, дати, правові факти, впливаючи на читачів, змінюють їхню картину світу, позначаються на поведінці, формують ставлення людей до фактів дійсності. Тому замітки повинні відповідати таким вимогам, які є важливими компонентами передумов ефективного впливу на реципієнтів:

1) новизна. Замітка на тему права повинна відзначатися новизною, адже що більш своєчасне інформування про правову подію, то вища її цінність.

2) точність. Не можна спотворювати висловлювань, імен, дат, назв, віку, адреси, цитат, цифрових даних, наведених у замітці, тому що йдеться про справжні події в долі реальних людей.

3) об'єктивність. На точність, правдивість викладу правової події чи правового факту не повинні впливати емоції, оцінні судження, інтерпретація, упереджене ставлення автора замітки.

4) збалансованість. Повне і збалансоване висвітлення правової події у замітці залежить від того, як оперативно і фахово журналіст встановив, де, коли і за яких обставин відбулася правова подія, що її спричинило і якими можуть бути її наслідки. Основою збалансованості замітки про правову новину є множинність думок, позицій, поглядів сторін конфлікту.

5) лаконічний стиль. Замітки на правову тематику потрібно писати доступною мовою, уникати вживання іншомовних слів, а спеціальні правові терміни слід роз'яснювати, щоб не допускати двозначності сприймання матеріалу реципієнтом.

6) замітки на правову тему, як слушно зауважує В. Лизанчук, «повинні задовольняти людський інтерес, сприяючи формуванню морально-психологічних, національно-духовних цінностей, здорових естетичних смаків, піднесенню інтелектуально-освітнього рівня» [2, с. 237 – 240].

Отже, замітка є універсальною формою повідомлення новин зі сфери права. Вона проста за структурою і досить складна за змістом, бо знаходження інформації про важливу подію нерідко пов'язане із важливими пошуками і довгими очікуваннями. Заміткам на правову тематику, звичайно, властиві характерні особливості замітки як інформаційного жанру журналістики, а також їхнє написання пов'язане з дотриманням певних вимог, через дотримання яких здійснюється певний вплив на читача.

Список використаних джерел

1. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості : підручник / В. Й. Здоровега. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Львів : ПАІС, 2004. – 268 с.

2. Лизанчук В. В. Основи радіожурналістики : підручник / В. В. Лизанчук. – Київ : Знання, 2006. – 628 с. + компакт-диск.

3. Кость С. П. Правовий дискурс газет України: монографія / С. П. Кость. – Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2014. – 185 с.